

ת"פ 7643/11/17 - מדינת ישראל נגד אמיר סוידאן

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 7643-11-17 מדינת ישראל נ' סוידאן(עציר)

לפני כבוד השופט יחיאל ליפשיץ

מדינת ישראל

המאשימה

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

נגד

הנאשם

אמיר סוידאן (עציר)

על ידי בא כוחו - עו"ד איאד חליחל

גזר דין

כללי

הנאשם הורשע על פי הודייתו **בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות**, לפי ס' 333 + 335(א)(1) לחוק **העונשין**, תשל"ז - 1977 וזאת בהקשר לאירוע אלים בו היה מעורב, כמתואר להלן. הודיית הנאשם היתה במסגרת הסדר טיעון שכלל את תיקונו של כתב האישום אך לא כלל הסכמות לעניין העונש.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 17.10.17 בסביבות השעה 21:30, נהג הנאשם את רכבו מכיוון היישוב שלומי לכפר עראמשה, שם הוא מתגורר. אותה עת נסעו באותו כביש, ברכב אחר, מ' ע' (להן: **המתלונן**), שאף הוא תושב עראמשה. ברכב בו נסע המתלונן נהגה הגב' ה.מ. בשלב מסוים של הדרך, עקף הנאשם את הרכב בו נסע המתלונן והפריע לנסיעתו. בהמשך, עקפה ה.מ. את רכב הנאשם ובחלוף דקות אחדות שוב עקף הנאשם את רכבה של ה.מ. ובהמשך עצר את רכבו בנתיב נסיעתו באופן שאילץ את ה.מ. לעצור את רכבה. בשלב זה, יצא הנאשם מרכבו כשהוא מחזיק מברג ארוך אותו הסתיר. גם המתלונן יצא מהרכב בו נסע והשניים ניגשו זה אל זה. המתלונן שאל את הנאשם לאופן בו נהג והלה השיב כי סבר בטעות כי המתלונן הינו אדם אחר. המתלונן קיבל את הסבר הנאשם, הסתובב, הפנה את גבו לנאשם ופנה לחזור אל רכבו. בשלב זה, שלף הנאשם את המברג והחל לדקור באמצעותו את המתלונן שוב ושוב בכתפו השמאלית. המתלונן הסתובב לעבר הנאשם בניסיון להתגונן מפניו וביקש ממנו להפסיק, אך הנאשם המשיך לדקור את המתלונן באמצעות המברג בצווארו של המתלונן, בחזהו, בפניו ובראשו, בעוד המתלונן מדמם. הנאשם הפסיק ממעשיו רק כאשר חלף במקום רכב נוסף ואז שב לרכבו ונמלט מהמקום.

כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למתלונן הפגיעות הבאות: שבר עם תחוזה של הלסת עם מגבלה בפתיחת הפה, חתך בחלק העליון קדמי של הראש, פצעים בכתף בצוואר ובאזור החזה, פצע בלחי ושפשוף במצח. כמו כן אובחנה כניסת אוויר מופחתת וכניסת נזל לחזה. המתלונן אושפז בבית החולים למשך 4 ימים.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם

הנאשם, בן 29 שנים, רווק, סיים 10 שנות לימוד, מתגורר בבית הוריו. עובר למעצרו עבד כמפעיל מחפרון. הנאשם לקח אחריות פורמאלית בלבד על מעשיו ומסר תיאור שלא תאם את עובדות כתב האישום המתוקן (טען כי המתלונן הורה לו לעצור, כי התגלע בינו לבין המתלונן ויכוח וכי דקר את המתלונן במברג כהגנה עצמית). יצוין, כי במסגרת ישיבת הטיעונים לעונש שב הנאשם וחזר בו על הודייתו בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן. שירות המבחן התרשם מהנאשם כצעיר דל, שגדל בסביבה נעדרת הכוונה והשגחה ושהתאפיינה בקושי בהצבת גבולות. הנאשם תואר כצעיר אימפולסיבי בעל קווים מניפולטיביים הנוטה לפעול

ללא שיקול דעת. עוד הפנה שירות המבחן לעברו הפלילי שיתואר להלן. לנוכח כלל הנתונים לעיל ויתר הפרטים שהובאו בתסקיר, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון משמעותי להישנות עבירה בעתיד. כמו כן לא הובאה כל המלצה טיפולית.

תסקיר נפגע העבירה

המתלונן הינו צעיר בן 26 שנים, בוגר 10 שנות לימוד. עובר לאירוע עבד במפעל הסמוך למקום מגוריו כמפעיל מחרטה וכן עסק לאורך מרבית שנות חייו בספורט (שיחק בקבוצת כדורגל וכן רץ להנאתו). המתלונן תיאר את האירוע בו הותקף, את חוסר האונים בעת האירוע שעה שנדקר בחלקים רבים בגופו וכן בתקופה שלאחר מכן. בהקשר האחרון, הרחיב שירות המבחן אודות הפגיעה שנגרמה למתלונן בתחומי חייו השונים. מטעמי צנעת הפרט לא ארחיב בנדון אך אציין כי כתוצאה מהאירוע הפסיק המתלונן לעבוד, הפסיק לעסוק בספורט (רק לאחרונה חזר לרוץ), הוא חש חסר אונים ומתקשה להכיל את השינויים שחלו בחייו. עוד הורחב אודות תחושות ההשפלה והרמיסה שחש באירוע ולאחריו וכן אודות הקשיים הנפשיים, התפקודיים והגופניים בהם הוא נתקל וייתקל בעתיד הנראה לעין.

ראיות המאשימה לעונש

המאשימה הפנתה לתמונות המתעדות את חבלות המתלונן שהוגשו במסגרת שמיעת הראיות (ת/2) וכן הגישה את פלט הרשעותיו הקודמות של הנאשם ממנו עולה, כי בשנת 2008 נדון הנאשם, בשני הליכים שונים, למאסרים על תנאי בשל הרשעותיו בעבירות של הפרעה לשוטל במילוי תפקידו ואיומים; ובשנת 2010 הוא נדון למאסר על תנאי בגין הרשעתו בעבירת רכוש.

ראיות הנאשם לעונש

בא כוח הנאשם הגיש תיעוד רפואי בנוגע לפגיעות המתלונן ואשפוזו וזאת במטרה להראות כי חרף העובדות המוסכמות שבכתב האישום המתוקן שתיארו את פציעות המתלונן, הנזק שנגרם בפועל לא היה חמור, ולו באופן יחסי - בהקשר זה הוגשה הודעת ד"ר זועבי מבית החולים נהריה מיום 30.10.17, במסגרתה מסר הרופא כי למתלונן נגרם שבר בלסת התחתונה, אך מדובר בשבר "קל" שלא הצריך התערבות כירורגית. עוד צוין, כי ייתכן ולא תהיה לשבר כל השפעה ולכל היותר תהיה הגבלה מסוימת על פתיחת הפה.

תמצית טיעוני המאשימה לעונש

המאשימה עמדה על חומרת מעשי הנאשם. נטען, כי מדובר באירוע אלים וביריוני שנעשה תוך שימוש בנשק קר. הנאשם תקף את המתלונן ללא כל סיבה, דקר אותו דקירות רבות בפלג גופו העליון וגרם לשבר בלסת. זאת ועוד, גם כאשר התחנן המתלונן מהנאשם שיחדל המשיך האחרון ודקר אותו באזורים רגישים בגופו, והכל - הודגש שוב - ללא שקדם לאירוע כל סכסוך, או התגרות כלשהי מצד המתלונן. המאשימה עמדה על ההכרח לנקוט ביד קשה כנגד הפועלים באלימות והפנתה לפסיקה בנדון, שחלקה ידון להלן. לכן, עתרה המאשימה לקביעת מתחם עונש שבין 3 עד 6 שנות מאסר בפועל. נטען, שיש להטיל על הנאשם עונש בחלק העליון של המתחם לעיל בשים לב לתסקיר השלילי, לעברו הפלילי, לאי לקיחת האחריות המלאה וכן לנוכח נזקי המתלונן ולנתונים שעלו מהתסקיר בעניינו. בנוסף, עתרה המאשימה להטלת מאסר על תנאי ופיצוי כספי משמעותי למתלונן.

תמצית טיעוני הנאשם לעונש

ב"כ הנאשם לא חלק אודות חומרת האירוע. יחד עם זאת, נטען שיש ליתן את הדעת לכך שהפציעות שנגרמו למתלון היו שטחיות ברובן או לכל היותר שאינן עמוקות. עוד נטען בהקשר זה כי השבר בלסת המתלון לא הצריך התערבות כירורגית. כמו כן, נטען שהאירוע לא היה מתוכנן, הנאשם לא עשה שימוש בסכין והכלי שבו נעשה השימוש (המברג) הינו כלי שהימצאותו ברכב הינה לגיטימית. כמו כן, נטען כי הגם שהנאשם עצר את רכבו בנתיב נסיעתו באופן שאילץ את ה.מ. לעצור את רכבה, לא היתה כל מניעה כי לאחר שעצרה את רכבה, תמשיך בנסיעתה. לאחר שהפנה לפסיקה התואמת לשיטתו את נתוני האירוע, טען בא כוח הנאשם כי מתחם העונש ההולם צריך לנוע בין 8 ל 24 חודשי מאסר בפועל. לגבי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, נטען כי הנאשם הינו בחור צעיר יחסית (בן 29) שעברו אינו מכביד והוא לא ריצה מעולם עונש מאסר בפועל, אף לא בעבודות שירות. זאת ועוד, מדובר בנאשם שעבד לפרנסתו עד למעצרו וניהל אורח חיים תקין. עוד נטען שיש לזקוף לזכות הנאשם את הודייתו טרם שמיעת כלל הראיות. מדובר בהודיה שמשמעותה נטילת אחריות והכאה על חטא. את נסיגתו המסוימת של הנאשם מהודייתו בפני קצינת המבחן, ייחס בא כוח הנאשם ליכולותיו הקוגניטיביות והורבליות הנמוכות משהו של הנאשם. עוד בנוגע לנטילת האחריות וההכאה על חטא, הפנה בא כוח הנאשם לעימות שנערך בין הנאשם למתלון בשלב החקירה, אז התנצל הנאשם בפני המתלון וחיבק אותו (המאשימה אישרה את הסיטואציה לעיל אך הוסיפה כי חרף ההתנצלות בפני המתלון, מסר הנאשם בו זמנית גרסה שלא ניתן לומר לגביה כי היא מבטאת נטילת אחריות). לכן, נטען שיש להטיל על הנאשם עונש בחלק הנמוך של המתחם, בין 8 ל 10 חודשי מאסר. הנאשם, שביקש שדבריו יובאו באמצעות בא כוחו, הביע את צערו על מעשיו וביקש את סליחת המתלון.

דין ומסקנות

אין חולק אודות חומרת האירוע. המתלון, שהיה בדרכו לביתו ונסע עם ה.מ. ברכב, נקלע שלא בטובתו לאירוע אלים מאין כמותו במהלכו הוא נדקר מספר פעמים באמצעות מברג, וזאת בפרץ של אלימות בלתי מובנת שהופנתה כלפיו על ידי הנאשם.

כמתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, האירוע החל בכך שהנאשם עקף פעמיים את הרכב בו נסע המתלון, כשבפעם השנייה הנאשם אף עצר את רכבו בנתיב נסיעתו. על רקע זה עצרה ה.מ. את רכבה, הן הנאשם והן המתלון יצאו את רכביהם. הנאשם עשה כן כאשר הוא מחזיק מברג ארוך אותו הסתיר. תחילה שוחחו השניים והנאשם אף אמר למתלון כי סבר בטעות שמדובר במישהו אחר, וכשהסתובב המתלון כדי לחזור לרכב בו נסע, שלף הנאשם את המברג ודקר את המתלון שוב ושוב בכתפו השמאלית. המתלון הסתובב, ניסה להתגונן ואף התחנן בפני הנאשם שיחדל ממעשיו, אך האחרון המשיך במעשיו ופגע באמצעות המברג גם בצווארו, בחזהו, בפניו ובראשו של המתלון. רק כשחלף במקום רכב נוסף, חדל הנאשם ממעשיו ונמלט מהמקום. מדובר באירוע קשה וחמור ביותר - הן משום השימוש במברג, הן משום ריבוי הפעמים בהן פגע הנאשם במתלון חרף תחינתו של המתלון כי יחדל, והן משום "סתמיותו" וחוסר פשרו - המלמדים על פני הדברים אודות מסוכנותו הכללית של הנאשם כלפי כולי עלמא. עוד יש להפנות לנתונים הלא קלים שעלו מהתסקיר שהוכן בעניינו של המתלון, המלמדים כי הגם שנפצע באורח שאינו קשה, ולו באופן יחסי, הפגיעה במישורי חייו השונים הינה משמעותית. מנגד, כנסיבות מקלות ולו במעט, ניתן להפנות לנתונים שהועלו על ידי בא כוח הנאשם ומקמים במקצת מחומרת האירוע - כאמור, פציעתו של המתלון, באופן יחסי בלבד, אינה חמורה. בנוסף, אין מדובר באירוע שתוכנן מראש.

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות שבמקרה שלפנינו הינם הערכים של שלמות הגוף ובטחונו האישי של האדם. מדובר בערכים הבסיסיים ביותר עליהם יש להגן ומידת הפגיעה בערכים אלה הינה ברמה בינונית-גבוהה.

בית המשפט העליון עמד לא פעם על חומרת מקרי האלימות בכלל ובפרט בנוגע לאלה שנעשה במסגרתם שימוש בנשק קר. עוד עמד בית המשפט פעמים רבות על הצורך לנקוט ביד קשה כנגד אלה שפונים לדרך האלימות כדי לפתור סכסוכים - אם אמיתיים, ואם מדומים כבמקרה.

בע"פ 6910/09 הדרה נ' מדינת ישראל (9.5.2010), צוין כי :

"האלימות המתפשטת חושפת את החברה במערומיה מדי יום ביומו. האלימות אינה מפלה בין עיר לכפר, בין צפון לדרום, ובין זקן לצעיר. בצוק העתים אין מנוס מלנהוג במידת החומרה היתרה, יותר משהעבריינים צריכים לכך - הציבור צריך לכך. אחת המטרות המרכזיות של הענישה הפלילית היא כאמור הרתעת עבריינים בכוח, 'למען יראו וייראו'. תופעה זו של 'סכינאות' יש להדביר. המסר חייב להיות ברור, למען ידע כל איש ונער כי נטילת סכין כדי לתקוף היא נטילת סיכון - לא רק כלפי הקורבן, אלא גם כלפי העבריין בדמות הטלת ענישה מחמירה. במלים אחרות, 'תרבות הסכין' היא תרבות שלא ניתן לגלות כלפיה סבלנות . . ."

יחד עם זאת, כאשר באים לקבוע את מתחם הענישה יש לבחון את נתוני המקרה הקונקרטי וכפי שצוין בע"פ 5153/13 פלוני נ' מדינת ישראל (13.1.14) **"קשת הענישה בעבירות אלימות, תוך שימוש בנשק קר, רחבה ומגוונת"**.

לגבי מדיניות הענישה הנהוגה, אפנה לפסיקה הבאה, גם אם בחלקה מתוארים מקרים קלים או חמורים מענייננו. מאלה גם אלה יהיה ניתן ללמוד לענייננו.

בע"פ 7475/14 מהדי נ' מדינת ישראל (25.12.14), הורשע המערער בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בין המערער לבין המתלונן התפתח ויכוח על רקע ריב בכביש, המערער יצא מרכבו, דחף את המתלונן ובהמשך היכה אותו באמצעות כלי עבודה ממתכת. למתלונן נשברו 3 שיניים ושפתו נחתכה. הערכאה הדיונית קבעה מתחם בין 12 חודשים לארבע שנות מאסר והטיל עליו 24 חודשי מאסר בפועל (הודה בכתב אישום מתוקן לאחר שנשמע חלק ניכר מהראיות, לחובתו עבר פלילי שאינו מכביד, שירות המבחן המליץ על מאסר בעבודות שירות ומבחן). במסגרת הערעור הופחת העונש והועמד על 20 חודשי מאסר בפועל, בשל השיהוי הניכר של יותר משנתיים וחצי ממועד ביצוע העבירה עד להגשת כתב אישום וכן משום שעד למתן גזר הדין חלפו למעלה מארבע שנים.

בע"פ 6484/14 תלחמי נ' מדינת ישראל (6.12.15), הורשע המערער בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לאחר שבמהלך ויכוח עם המתלונן, הרים מוט מתכתי זוויתי עם קצוות מושחזים מהרצפה והטיחו לעבר ראשו של המתלונן. המתלונן גונן על ראשו בידיו וכתוצאה מפגיעת המוט נחבל בידו השמאלית, והגיד והעצב בידו נפגעו. הערכאה הדיונית קבעה מתחם בין 15 ל 42 חודשי מאסר והטילה 21 חודשי מאסר בפועל (נשמעו ראיות, נאשם ללא עבר פלילי). הערעור על חומרת העונש נדחה.

בע"פ 4364/15 עוקבי נגד מדינת ישראל (8.11.15), הורשע המערער בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין. על רקע סכסוך בנוגע לאישה, שלף המערער מכיסו חפץ חד ודקר את המתלונן. כתוצאה מכך נגרם קרע בכלית המתלונן. ביהמ"ש המחוזי קבע מתחם בין 2 ל 5 שנות מאסר בפועל וגזר 30 חודשי מאסר (ניהל את ההליך, מחד, אך סבל מבעיות רפואיות, מנגד). הערעור על חומרת העונש נדחה.

בע"פ 6186/12 סיסאי נ' מדינת ישראל (17.02.13), הורשע המערער על פי הודאתו בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות לאחר שתקף את המתלונן בפניו באמצעות בקבוק בירה, על רקע דין ודברים ביניהם כאשר שניהם היו בגילופין. למתלונן נגרמו שברים בעצמות הפנים ופגיעות נוספות בראשו. ביהמ"ש המחוזי גזר על המערער 30 חודשי מאסר בפועל (הודה במיוחס לו, לחובתו עבר פלילי, תסקיר שאינו חיובי). ערעור על חומרת העונש נדחה.

לנוכח האמור לעיל, סבורני כי מתחם העונש הראוי בענייננו נע בין 24 ל 48 חודשי מאסר.

לגבי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ניתן להפנות, מחד, לכך כי הנאשם הינו אדם צעיר יחסית שעברו הפלילי אינו מכביד והוא לא ריצה מעולם מאסר בפועל (גם לא בעבודות שירות). משכך, יהיה זה מאסרו הראשון, על כל המשתמע מכך. הכוונה הינה שיש להשית מאסר שמשכו יהלום את חומרת המעשים, אך בה בעת לא יהיה ממושך יתר על המידה, במובן זה שלא יוטמעו בנאשם נורמות עברייניות של חיי הכלא. עוד יש לזקוף לזכות הנאשם את הודייתו טרם שמיעת כלל הראיות, הגם שלא ניתן להתעלם מכך שהדבר היה לאחר עדות המתלונן. לחובת הנאשם אביא את הנתונים שעלו מתסקיר שירות המבחן ואת הערכתם, שלצד מבוססת ומגובה הן בנתונים והן בהתרשמותם הבלתי אמצעית, כי לנוכח נתוני ואישיותו נשקפת ממנו מסוכנות לא מבוטלת. עוד אזכיר בהקשר זה את גרסתו המתחמקת של הנאשם בפני שירות המבחן המצביעה כי ספק באם הפנים את הפסול שבהתנהגותו הבריונית והאלימה.

סוף דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- 30 חודשי מאסר בפועל, וזאת החל מיום מעצרו - 24.10.17.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 10 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 5 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון.
- פיצוי למתלונן בסכום של 30,000 ₪. הפיצוי ישולם ב 10 תשלומים שווים ורצופים כאשר הראשון בהם יהיה ב 1.9.18 ויתרת התשלומים בתחילת כל חודש עוקב. התשלומים יבוצעו באמצעות מזכירות בית המשפט או המרכז לגביית קנסות הוצאות ואגרות. אני אוסר על הנאשם, או מי מטעמו, ליצור כל קשר, במישרין או בעקיפין, עם המתלונן בנוגע לתשלום הפיצויים.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, כ"ט סיוון תשע"ח, 12 יוני 2018, בהעדר הצדדים.